Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2021 (Incidentele suppletoire begroting inzake Herstel Toeslagen)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzaak is gebleken van een wijziging van de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB), voor het jaar 2021.

Zo is het, dat Wij met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaand bij deze:

Artikel 1

De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2021 wordt gewijzigd, zoals blijkt uit de desbetreffende bij deze wet behorende staat.

Artikel 2

De vaststelling van de begrotingsstaat geschiedt in duizenden euro's.

Artikel 3

Deze wet treedt in werking met ingang van 29 januari 2021. Indien het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst, wordt uitgegeven op of na de datum van 29 januari, dan treedt zij inwerking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van dat Staatsblad en werkt zij terug tot en met 29 januari 2021.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Financiën

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2021 (Incidentele suppletoire begroting inzake Herstel Toeslagen) (Bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgesteld	e begroting	incl. NvW	Mutaties 1e incidentele suppletoire begroting			
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten	
	Totaal	16.540.038	9.954.970	156.162.159	876.000	876.000		
	Beleidsartikelen							
1	Belastingen	2.987.107	3.108.560	150.945.690	14.000	14.000		
2	Financiële markten	26.053	26.053	10.255				
3	Financieringsactiviteiten publiek-private sector	692.928	692.928	815.850				
4	Internationale financiële betrekkingen	-2.082.075	79.362	136.298				
5	Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen	10.133.378	1.265.378	624.914				
6	Btw-Compensatiefonds	3.576.710	3.576.710	3.576.710				
9	Douane	540.248	540.248	605				
13	Toeslagen	118.125	118.125	0	612.000	612.000		
	Niet-beleidsartikelen							
8	Apparaat kerndepartement	283.512	283.512	51.837				
10	Nog onverdeeld	264.052	264.094	0	250.000	250.000		

MEMORIE VAN TOELICHTING (Incidentele suppletoire begroting)

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2021 wijzigingen aan te brengen in:

• de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

Normaliter wordt nieuw beleid pas in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze eerste incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn en niet kunnen wachten tot formele autorisatie van beide Kamers, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen spoedig (vanaf eind januari 2021) starten. Hiermee wordt gehandeld conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016. Over de inhoud van deze incidentele suppletoire begroting wordt uw Kamer parallel geïnformeerd in de Kabinetsreactie rapport 'Ongekend Onrecht' d.d. 15 januari 2021. Zoals in deze Kabinetsreactie toegelicht wordt hebben de voorgenomen maatregelen een spoedeisend karakter, omdat we de gedupeerde ouders van de kinderopvangtoeslag zo snel mogelijk willen compenseren.

Wetsartikel 3

Dit artikel	regelt de	inwerking	treding	van	de	wet.

De Minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Inleiding

De budgettaire middelen zoals opgenomen in deze ISB zijn additioneel aan de reeds bij Voorjaarsnota 2020, Ontwerpbegroting 2021 en Najaarsnota 2020 beschikbaar gestelde middelen. Daarnaast is in de Veegbrief 2020 nog een mutatie aangekondigd. Het in totaal reeds beschikbare budget komt daarmee uit op $\mathbf{\mathfrak{C}}$ 537 mln. cumulatief voor de jaren 2020 t/m 2022 (onderverdeeld $\mathbf{\mathfrak{C}}$ 416 mln. programmabudget en $\mathbf{\mathfrak{C}}$ 121 mln. uitvoeringsbudget).

Met deze ISB wordt in totaal € 1,229 mld. cumulatief additioneel beschikbaar gesteld voor de beleidswijzigingen die benoemd worden in de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht". Dit is opgebouwd uit:

- cumulatief € 824 mln. programmauitgaven voor de forfaitaire € 30.000-regeling", de verbreding van de compensatieregeling naar alle gedupeerden die voorheen aanspraak maakten op de hardheidstegemoetkoming en bijstellingen o.b.v. de ervaringen en realisaties van het afgelopen jaar;
- cumulatief € **155 mln.** apparaatsuitgaven, verdeeld over artikel 1 en 13, voor extra capaciteit voor de uitvoering van de beleidswijzigingen zoals benoemd in de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht" (in het bijzonder de uitvoering van de forfaitaire € 30.000-regeling voor gedupeerden);
- een reservering van € 250 mln. in 2021 (op artikel 10) voor onder andere de uitwerking van een regeling om, in de overleg met het Kindpanel, recht te doen aan het leed dat gedupeerde kinderen is aangedaan.

Dit betekent dat het totale en cumulatieve budget voor de herstelactie voor gedupeerden uitkomt op € 1,766 mld. Hiervan is in 2020 ongeveer reeds € 70 mln. gerealiseerd aan programma- en apparaatsuitgaven (in het jaarverslag 2020 van Financiën zal dit nader worden toegelicht). Dit betekent dat per saldo voor 2021 en 2022 in totaal cumulatief € 1,696 mld. beschikbaar is, opgebouwd uit € 1,466 mld. programmabudget en € 230 mln. uitvoeringsbudget.

In de 5e Voortgangsrapportage Kinderopvangtoeslag die uiterlijk 1 februari aan het Parlement verzonden zal worden, zal een uitgebreid en aanvullend budgettair overzicht worden gegeven. Dit in lijn met de financiële overzichten en toelichtingen die in de 4e Voortgangsrapportage van 4 december jl. is opgenomen.

Budgettaire consequenties beleidsartikelen

Artikel 1 Belastingen (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting 2021 incl. NvW	Mutatie 1e ISB 2021	Stand na 1e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	2.987.107	14.000	3.001.107	21.000			
waarvan betalingsverplichtingen	2.986.707						
waarvan garantieverplichtingen Garantie procesrisico's	400						
Garantie processisico s	400						
Uitgaven (1) + (2)	3.108.560	14.000	3.122.560	21.000			
(1) Apparaatsuitgaven	2.642.216	14.000	2.656.216	21.000			

					1	
waarvan: Uitvoering fiscale wet- en						
regelgeving en douanetaken Caribisch						
Nederland	14.000					
Personele uitgaven	2.213.751	4.000	2.217.751	10.000		
Eigen personeel	1.886.602	1.000	1.887.602	4.000		
Inhuur externen	318.167	3.000	321.167	6.000		
Overig personeel	8.982	3.000	8.982	0.000		
<u> </u>						
Materiële uitgaven	428.465	10.000	438.465	11.000		
ICT	25.928					
Bijdrage aan SSO's	279.116	10.000	289.116	11.000		
Overige	123.421	0	123.421			
(2) Programma-uitgaven	466.344					
waarvan juridisch verplicht	66,6%					
Bekostiging	6.290					-
Vergoeding proceskosten	6.273					
Overige programma-uitgaven	17					
Garanties	245					
Garantie procesrisico's	245					
durantic processisies s	213					
Bijdragen aan ZBO's en RWT's	15.780					
Waarderingskamer	1.987					
Kadaster	2.006					
Kamer van Koophandel	4.345					
Overige bijdrage ZBO's/RWT's	7.442					
Overige bijdrage ZDO s/KWT s	7.442					
B (2.1.)						
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	445					
Internationale Douaneraad	175					
Thernationale Douaneradu	1/5					
Overige internationale organisaties	270					
Opdrachten	340.377					
ICT opdrachten	288.654					
Overige opdrachten	51.723					
Bijdrage agentschappen	89.574					1
Bijdrage Logius	86.381				1	
Bijdrage CIBG	193					+
Bijdrage overige agentschappen	3.000					
Rente	85.000					
Belasting-en invorderingsrente	85.000					
Bijdrage aan (andere)				1		+
begrotingshoofdstukken	-71.367					

Apparaatsontvangsten (4)	56.431			
onerangeren zueren en zummangen				
Ontvangsten boetes en schikkingen	192.777			
Boetes en schikkingen	192.777			
Belasting- en invorderingsrente	350.377			
Rente	350.377			
Kosten vervolging	181.827			
Bekostiging	181.827			
waarvan: Belastingontvangsten	150.164.278			
Programma-ontvangsten (3)	150.889.259			
Ontvangsten (3) + (4)	150.945.690			
Toerekening uitgaven aan Douane	-71.367			

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personele uitgaven (+ € 4 mln.)

Verschillende dienstonderdelen van de Belastingdienst zijn betrokken bij de uitvoering van het Toeslagenherstel, bijvoorbeeld de Belastingtelefoon in de communicatie met gedupeerden. De beleidswijzigingen die benoemd worden in de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht" zorgen voor extra personele uitgaven bij verschillende betrokken dienstonderdelen.

Materiële uitgaven (+ € 10 mln.)

De stijging in personele kosten gaat samen met een stijging van de overheadkosten, zoals opleiding, kantoorautomatisering en huisvesting. Deze overheadkosten hangen zowel samen met de extra inzet van personeel binnen DG Belastingdienst (verantwoord op artikel 1), als met de extra inzet van personeel binnen DG Toeslagen (verantwoord op artikel 13). Op termijn zullen deze kosten, samen met andere indirecte kosten van het nieuwe DG Toeslagen, worden ontvlochten en worden opgenomen onder artikel 13.

Artikel 10 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting 2021 incl. NvW	Mutatie 1e ISB 2021	Stand na 1e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	264.052	250.000	514.052				
Uitgaven	264.094	250.000	514.094				
Nog te verdelen	264.094	250.000	514.094				
Loonbijstelling	3.103	-	3.103				
Prijsbijstelling	9.713	-	9.713				
Programma onvoorzien	216.756	250.000	466.756				
Apparaat onvoorzien	34.522	-	34.522				

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Programma onvoorzien (+ € 250 mln.)

Het kabinet reserveert een bedrag van € 250 mln. voor de nadere invulling van enkele onderdelen uit de kabinetsreactie. Zo is in de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht" aangekondigd dat, in overleg met het Kindpanel, gekeken zal worden op welke wijze recht kan worden gedaan aan het leed dat gedupeerde kinderen is aangedaan. De volledige budgettaire verwerking van de uiteindelijke regeling volgt als onderdeel van de reguliere budgettaire besluitvormingscyclus.

Artikel 13 Toeslagen (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerp- begroting 2021 incl. NvW	Mutatie 1e ISB 2021	Stand na 1e ISB	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025
Verplichtingen	118.125	612.000	730.125	332.000			
Uitgaven (1) + (2)	118.125	612.000	730.125	332.000			
(1) Apparaatsuitgaven	118.000	49.000	167.000	71.000			
Personele uitgaven	115.040	49.000	164.040	69.000			
Eigen personeel	84.402	9.000	93.402	24.000			
Inhuur externen	30.638	40.000	70.638	45.000			
Materiële uitgaven	2.960	0	2.960	2.000			
Overige materiële uitgaven	2.960	0	2.960	2.000			
(2) Programma-uitgaven	125	563.000	563.125	261.000			
waarvan juridisch verplicht	100%						
Bijdragen aan ZBO's en RWT's	100	-	100				
Overige bijdrage ZBO's/RWT's	100	-	100				
Opdrachten	25	-	25				
ICT opdrachten	25	-	25				
(Schade)vergoedingen	0	563.000	563.000	261.000			
Compensatie toeslagengedupeerden	0	563.000	563.000	261.000			
Overige (schade)vergoedingen	0	-	0				

_	_		_		
Ontvangsten	0	-	0		

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personele uitgaven (+ € 49 mln.)

Voor de uitvoering van de beleidswijzigingen die in de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht" benoemd worden, is additionele uitvoeringscapaciteit nodig. In het bijzonder vergt de uitvoering van de "forfaitaire € 30.000-regeling" voor gedupeerden extra capaciteit om de vele beoordelingen en betalingen in de komende maanden uit te voeren. Tegelijkertijd blijft het voor gedupeerden mogelijk om hun dossiers integraal te laten beoordelen, bijvoorbeeld in het geval dat de gedupeerde recht heeft op meer dan de forfaitaire € 30.000 aan compensatie. De verwachting is dat het integraal beoordelen van deze dossiers meer personele capaciteit zal kosten dan in eerdere instanties werd verwacht. Om er zeker van te zijn dat alle gedupeerden die dat wensen hun dossier zo snel mogelijk integraal kunnen laten beoordelen, neemt het kabinet vooralsnog aan dat het aanbieden van de forfaitaire € 30.000 niet tot minder verzoeken om een integrale beoordeling zal leiden. Dit alles vertaalt zich naar verwachting in additionele personele uitgaven ten hoogte van € 49 mln. in 2021.

(Schade)vergoedingen (+ € 563 mln.)

In de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend Onrecht" worden maatregelen benoemd die eraan moeten bijdragen dat gedupeerden sneller en ruimhartiger recht wordt gedaan. Dit zijn onder meer de "forfaitaire € 30.000-regeling" en de verbreding van de compensatieregeling naar alle gedupeerden die voorheen aanspraak maakten op de hardheidstegemoetkoming. Daarnaast zijn, op basis van de ervaringen en realisaties van het afgelopen jaar, de verwachtingen rond de totale programma-uitgaven bijgesteld. In totaal leidt dit naar verwachting tot € 563 mln. aan additionele programma-uitgaven in 2021.